

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLIX. Ч. 297. Джерзі Сіті, Н. Дж., середа, 24-го грудня 1941.

No. 297. Jersey City, N. J., Wednesday, December 24, 1941.

VOL. XLIX.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода”: ВЕрген 4-0237. Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

Бритійський Прем'єр Чорчил Конференує з Президентом у Білім Домі - Радять над Об'єднанням Военної Акції для Знищення Гітлеризму - Завзяті Бої на Филиппінах

НАГЛИЙ ПРИЇЗД ПРЕМ'ЄРА ЧОРЧИЛА ДО ВАШИНГТОНУ

ВАШИНГТОН. — З Білого Дому повідомляють, що, в понеділок, 22 грудня, 1941. р. біля 7 год. вечером, прилетів до Вашингтону британський прем'єр Вінстон Чорчил, щоб разом з президентом Рузвельтом порадитись у справі ведення дальшої війни для покінання гітлеризму по цілому світі. Заява про його приїзд, яка мов громова блискавка облетіла цілу Америку, стверджує в першій частині приїзд прем'єра, міністра постачання лорда Бівербрука та цілого штабу техніків; в другій частині пишеться, що першою ціллю нарад є обговорення остаточної мети цієї війни, а далі встановлення об'єднаного военного проводу. Рівнож зазначено, що ці наради є лиш вступними до цілого ряду конференцій альянтів, в яких візьмуть участь Росія, Китай, Голландія та Брит. Доміні.

ВАШИНГТОН — ВОЄННА СТОЛИЦЯ СВІТА

З приїздом Чорчила до Вашингтону на наради, від яких залежатиме можливо судба світа, стає ясним, що Америка перебирає на себе провідництво у війні небувалій, всесвітній війні. Це перший раз в історії, що провідники таких великих держав як Велика Британія й Злучені Держави, зійшлися до Вашингтону на спільні наради. Їхній встановивши історичний прецедент, коли вбрався до Парижа до закінченню першої світової війни, щоб там добиватись признання для своїх 14 мирових точок.

МІЖАЛІАНТСЬКА ВОЄННА РАДА НА ОВИДІ

ВАШИНГТОН. — Наглий приїзд Чорчила до Вашингтону звизують дипломати з далеко-ідучими планами в справі створення одної міжаліантської воєнної ради, яка буде керувати всіма силами, що є в її розпорядженості, на фронтах в Європі, Африці, Азії, Атлантиці й Пасифіку. Підчас першої світової війни альянти мали рівнож одну команду на суші й на морі, на чолі яких стояли французький маршал Фош та англійський адмірал Бетті. Тепер нема одного фронту, а є кілька, тому тим більше потрібно об'єднаної ради альянтів.

АМЕРИКА НА ЧОЛОВОМУ МІСЦІ В НОВО-ПРОЕКТОВАНІЙ РАДІ АЛІАНТІВ

ВАШИНГТОН. — Про що говорять Рузвельт і Чорчил — це велика тайна. Та можна вже тепер передбачити програму тих важких нарад:

Назначення одної команди на Далекому Сході, можливо на чолі з ген. Догласом МакАртуром, командантом всіх американських збройних сил на Далекому Сході; ближча морська та військова співпраця альянтів з адм. Лігаем, що є тепер американським амбасадором у Віні, і, кінці припинення воєнної продукції в Америці, яку то функцію правдоподібно дістанє В. Віакі, республіканський кандидат на президента в 1940. р. Військові знавці твердять, що не зважаючи на можливість такої міжаліантської воєнної ради, ролі альянтів будуть поділені так: Америка має довести до перемоги альянтів над Японією, Велика Британія буде держати фронт на Середньому Сході, кінці на Росію припаде ролія знищення Гітлера на європейському континенті.

„АТЛАНТИЙСЬКИЙ ЧАРТЕР" НА ШЛЯХУ РЕАЛІЗАЦІЇ

ВАШИНГТОН. — Конференція президента Рузвельта з прем'єром Чорчилом є продовженням тих планів, які були обговорені при ерічці обох державних мужів на Атлантику в серпні 1941. р. Тоді, як відомо, Чорчил і Рузвельт випустили заяву, зложену з 8 точок, які очеркували безпосередні цілі теперішньої війни. Ці принципи голосять:

1. Англія й Америка не шукатимуть територіальної експансії по закінченню війни;
2. Не буде територіальних змін без згоди тих народів, що замешкують ці території;
3. Кожний народ матиме таку форму правління, яку сам собі встановить;
4. Всі народи „переможні й переможені" будуть мати доступ до сировини та торгівлі;
5. Міжнародна економічна співпраця, вищий рівень життя, соціальне забезпечення для всіх;
6. Перманентний мир, який може наступити по знищенню нацистичної тиранії;
7. Свобода плавби на всіх морях;
8. Розбюрення тоталітарних держав та створення нової Ліги Націй.

МЕКЕНЗІ КІНГ ЗАПРОШЕНИЙ ДО ПЕРЕГОВОРІВ

ОТТАВА (Канада). — Прем'єр Канади Мекензі Кінг заявив, що він виїде на наради до Вашингтону. Ще перед розкриттям приїзду Чорчила до Вашингтону, канадський прем'єр був в контакті з президентом Рузвельтом і Чорчилом.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСЬКА РОЗТОРОЩУЮТЬ ЯПОНСЬКІ ВІДДІЛИ НА ЛУЗОН

ВАШИНГТОН. — Комунікат департаменту війни подає, що американські й филиппінські війська нищать японських наїздників, що у великій силі намагаються висісти на береги острова Лузон. Від 80,000 до 100,000 японців зближались на численних кораблях до острова, але американська артилерія та літаки відкрили вогонь та нанесли наїздникам великі втрати. Проте японці таки встигли висадити значні відділи на сушу, яких привітали добре осаджені американські й филиппінські війська. Бої продовжуються з неменшим завзяттям і натугою. Военні комунікати подають, що американці мають ситуацію під своєю контролею. Наїздники зуміли дістатися на сушу біля місцевості Санто Томас над заливом Лінгаєн, як також біля Дамортіс, на північ. Непровірені донесення подають, що біля Дагупан американці затопили три японські кораблі з військом.

АМЕРИКАНЦІ МАЛИ ПРИГОТОВАНІ ПОЗИЦІЇ

МАНІЛЯ (Філіппінські Острови). — Японський десант на остров Лузон цілком не закинув американців, як подають військові чинники. Бо вже здавна команда армії була приготівана, що на випадок війни з Японією, японці будуть нападати висадити свої війська на беріг в залив Лінгаєн, бо дане місце є найвідповідніше до висаджування більших військових відділів на сушу. Тому цей відтінок добре укріплено та сконцентровано там більші військові сили.

СПОКІЙ НА ГАВАЙСЬКИХ ОСТРОВАХ

ГОНОЛЮЛУ (Гавайські Острови). — Ген. Делос С. Емонс, новий командант гавайського департаменту армії, подає, що на островах ланує спокій та що населення поводиться знаменито. Розділювання поживи, газоліни та інших потрібних річей відбувається під контролею армії, поки не привезуть нових засобів до стейтів. Зпоміж 35,000 японців, що замешкують Гаваї, арештовано 273 як потенційних агентів Японії.

БРИТІЙЦІ ЗАГНАЛИСЬ 150 МИЛЬ ДО ТРІПОЛІСУ

Бритійська кампанія в Лівії далі розвивається дуже успішно для британців. Їхні війська здобули цілий ряд нових міст здовж побережжя Середземного моря. А одна британська частина, яка пустилась на впоперек Сиринайки і який час не давала про себе чути, тепер добилась до морського побережжя, далеко на захід італійсько-німецьких сил. Вона зайшла 150 миль в глибину Тріполісу і там знищила одне італійське місто, правдоподібно Сірту. Решта німецько-італійських військ, що залишились по дотеперішніх тяжких боях, відступає далі на захід.

БРИТІЙЦІ В ГОН КОНГУ ДАЛІ БОРОНЯТЬСЯ

Бритійська залага в Гон Конгу далі ставить японцям опір і досі не піддалась. Її докрити обступили японці, але досі не вдалось їм розбити британської залози, яка сховалась в гори і звітам завзято відбивається. Японці носять великі втрати. Тої залози начисляють 20,000 воїків.

СОВЕТСЬКІ ВІЙСЬКА ПОСУВАЮТЬСЯ ВПЕРЕД

Советські звідомлення говорять, що їхні війська далі посуваються вперед, але мусять зводити з німцями завзяті бої. Советські кола самі признають, що сила німців ще велика, хоч вони вже вичерпують всі свої резерви. На кримському фронті, біля Севастополя, німці посели наступ і продірали в кількох місцях советські оборонні позиції. Положення там серйозне, кажуть советські кола. Советські війська тепер приміняють нову тактику до німців, а саме, вони стараються нападати на німців ночами. Вночі німці не вміють добре боротись, га втворюють в своїх рядах замішання, кажуть советські кола.

БУДУТЬ РОЗСЛІДЖУВАТИ ПОДІЇ В ПЕРЛ ГАРБОР З 7. ГРУДНЯ. На образку є Сіджа Комісія, назначена през. Рузвельтом, в якій склад входять (зліва): ген. Джо-зеф Т. МекНарі, адмірал Вільям Г. Стенді, суддя Найвишого Суду Овен Ж. Робертс як голова, заступник адмірала Джозеф М. Рівес і генерал Френк Р. МекКой.

ТЕРТЯ МІЖ НАЦІСТИЧНОЮ ПАРТІЄЮ І ШТАБОМ НІМЕЦЬКОЇ АРМІЇ

БЕРН. — У зв'язку з усуненням маршала Бравхича з становища начальника вождя німецької армії в Берліні кружляють різні чутки. В добре поінформованих колах є такої думки, що це усунення означає тертя між військовою командою і політичним проводом. Бравхичови приписують такі думки: Він цілий час був проти того, щоб наїздити на англійські острови; він був проти того, щоб виповідати Америці війну; він був за кінечне замирення на випадок, якби Америка сама пішла до війни з Німеччиною. Такої думки є також інші генерали з головного штабу. Коли Гітлер виповів війну Америці Бравхич сам зажадав, щоб його усунено. Та на його місце не було іншого видного генерала, тому Гітлер перебрав сам команду. Щобільше, говорять ті кола, Гітлер, після вської правдоподібності планує тепер напад на Англійські острови, проти чого Бравхич рішуче противився. Як причину уступлення, Бравхич офіційно подав „хворобу серця”.

ОЖИВЛЕННЯ НА ФРОНТАХ

БЕРЛІН. — Німецькі газети заповідають, що тепер, коли Гітлер обняв начальну команду армії розпочнеться оживлення на певних воєнних фронтах. Про зимування Гітлер говорив на советському фронті, а не на інших фронтах, говорять німецькі газети. Вони також ближче пояснюють уступлення Бравхича, та кажуть, що тепер, коли перед Німеччиною найкритичніші хвилини в цілій її історії, на тім становищі мусять бути людина з повним здоров'ям і ненадшарпанними нервами. А Бравхич, внаслідок довгої і відповідальної роботи має вже надшарпане здоров'я.

ВІСТКИ ЗО ШВЕЦІЇ ПРО ПОДІЇ В НІМЕЧЧИНІ

СТОКГОЛЬМ. — Шведські газети, на основі інформацій, що приходять з Німеччини, говорять, що усунення Бравхича таки означає тертя внутрі німецького военного та політичного проводу. Ходять чутки, що уступив також маршал Бок, який мав на цілі здобути ще перед зимою Москву і цього не виконав. Також в Німеччині говорять про знавця моторизованої війни, генерала Гудеріана, начеб він уступив. Справді в Німеччині деякі кола кажуть, що в тім уступленні нема нічого дивного, бо ось в інших краях, в Англії, Італії, а навіть Америці, змінюють генералів, то проте широкий німецький загал не вдовольняється тим виснаженням, бо його передетим переконували, що німецька влада так знаменито вміє добирати своїх військових провідників, що не потребує їх часто змінити.

АНГЛІЯ ОБЕРЕЖНА

ЛОНДОН. — Хоч в Англії також загально стверджують, що усунення Бравхича є знаком внутрішнього німецького тертя і незгоди, то проте англійці не понадають в якийсь надмірно оптимістичний захват з приводу цього. Вони припускають, що Гітлер, який знає невдачі на советському фронті, буде пробувати щось осигнути на інших фронтах. До тих інших фронтів може належати Туреччина, Іспанія, а через неї Північна Африка, а також — сама Англія. Як тільки Гітлер захоче говорити про своє „надхнення” треба сподіватись клопоту, говорять англійці і готувляться до всього.

ВОРОШИЛОВ ОБНИМАЄ КОМАНДУ НА ДАЛЕКІМ СХОДІ

БЕРН. — Советський маршал Ворошилов обняв команду советських сил на Сибірі, зокрема тих, що стоять на Зейській Кліні. Маршал Будьонний обняв команду тих сил, що стоять, або творяться, в околицях Уралу. А маршал Тимошенко командує діючим фронтом на заході, проти німців. Рідку підлягають всі інші фронти, включаючи московський і лєнінградський. Формально тим фронтом „керує” Сталін. В Шангаї було чути звідомлення одної советської радієвої станції про воєнне положення і в тім звідомленні, серед інших новин, було подано, що вже вкотре треба сподіватись відкриття нового фронту з боку Советів на Далекім Сході.

ПОЛОЖЕННЯ В МАЛІЇ

СІНГАПОР. — Командант британських сил в Сінгапур, сер Роберт Брук-Нангем, заявив, що британські сили мусять опустити певну частину Маляї тому, бо не мали подостатком воєнних резерв. А тих резервів не можна було прислати тому, бо треба було їх в Лівії і на Близькім Сході, де була небезпека з боку німців. Якщоб ті резерви були пішли тоді до Сінгапуру, це моглоб зле відбитись в Лівії, чи де інде. Але тепер Сінгапур дістає піддержку і японці дістануть належну відсіч, говорив він. Японські сили ще далі віддалені від Сінгапуру на 300 миль.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.,
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед
появою числа, в котрім оголошення хочє мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

3 Канади належить псилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Огидна Комедія

„Україна“, місячник, що його видає в Нью Йорку ОДВУ, подала в своїм грудневим числі звіт про прийняття „Поглавником“ представників українських націоналістів. Голова делегації, пишеться в донесенні, привітав „поглавника“ як „уповажненний від Вождя Української Нації й ОУН, полковника Андрія Мельника“, мовляв, „Наш Вождь радіє Вашими й Вашого уряду успіхами“ й бажає йому дальшого успіху „в праці для добробуту хорватського народу“. Далі заперяв представник „вождя української нації“, що „Україна дуже цікавиться подіями в інших народів, головю „тих, що їй близькі ідеологічно“. Ще далі складає делегація подяку „поглавникові“ за його зрозуміння для українського визвольного руху. Делегація заявила, що „участь героїського війська усташі поглавника Хорватії в цій боротьбі“ (за українську державу) український народ вважає продовженням історичних традицій, а саме допомоги хорватів для козацтва.

Хто це є „поглавник“, читачі можуть уже тепер догадатися самі, хоча не знають хорватської мови. Це слово видимо означає стільки, що вождь, фірер і дуче. І розуміється тут певно нікого іншого, як Анте Павеліча, котрого держави осі, головю Італія, поставили на чолі створеного ними нібито уряду нібито незалежної хорватської держави. Цю державу створено й проголошено самостійною на те, щоб розбити Югославію. Згідно з цим призначенням цей нібито незалежний уряд нібито незалежної Хорватії підписав приступлення до „осі“, себто об'явив себе в війні проти Англії, в котрій були здавна найконсеквентніші прихильники повного хорватського народу. З виповідженням війни Злученим Державам державами осі, Хорватія автоматично найшлася в війні проти Злучених Держав, свого другого приятеля.

Очевидно хорватський народ, навіть та частина, що хоче повної незалежності від сербів, не конче погоджується з цєю політикою „поглавника“. Та виявити цю волю вона тепер не може, бо Хорватія нахотиться тепер під обухом свого „поглавника“, котрого рукою кермує „дуче“, котрим кермує „фірер“. Що думає справді хорватський народ про „свій уряд“, видно з того, що підобраний „поглавником“ і „дучем“ пануючий для Хорватії зо страху перед народом не має відваги прихити до Хорватії, вложити на себе корону й засісти на престолі.

Те саме треба сказати про право пана Мельника об'являти себе за „Вождя Української Нації“. Якій титул йому надасть ОУН, це справа ОУН, а не української нації. Колиж він себе називає „вождем української нації“, то це провокує ствердження факту, що українська нація в тій справі не мала найменшої можливості заявити своєї волі. За діла такого „вождя“ відповідає лише організація, що його ним установила. Українська нація не відповідає ні за вчинки ОУН, ні за вчинки „вождя“, що самовільно себе її вождем проголошує.

Советсько-Японські Відносини

Максим Літвінов, советський амбасадор до Вашингтону, стануши на американську землю відразу заявив, що Совети не задумують воювати з Японією. Вони справді симпатизують з Америкою в її війні з японцями, а навіть в серці бажають їй перемоги, але активно з японцями тепер воювати не хочуть. „Японія нас не зачіпає, то ми Японії не зачіпаємо“, сказав він.

Оборонці Советів, які добро Москви ставлять понад усе інше, відразу взяли оборонити таку політику Советів. Обороняючи її вони висувають такі аргументи: Тепер Совети заняті в війні з Гітлером. Всі признають, що Гітлер є найбільшим ворогом альянтів. Як він виграє, то й Японія, навіть колиб хвилево потерпіла невдачі, також виграє. Як Гітлер програє, то Японія, навіть колиб досягла перемоги, мусить програти. Отж — нащо заставляти Совети розбивати свої сили? Цього саме Гітлер хоче. Гітлерові найбільше ходило про те, щоб Японія розпочала війну з Советами і в той спосіб відпущила натиск советських сил на європейському фронті. Чи маємо помагати Гітлерові? — питають вони.

На перший погляд така аргументація виглядає правильною. Авжеж, що Гітлер є найбільшим ворогом альянтів і коли він виграє, виграють й інші його союзники. Тому треба головну увагу звертати на нього. Все це правда. Та вирінає тут питання, чи справді японсько-советська війна зробить полекшу Гітлерові? А друге, колиб навіть відкрили фронт на Сибірі Гітлер зазнав деякої полекші на советському фронті, то чи він водночас не зазнав би більшого натиску на інших фронтах з боку британських та американських сил, які ту „полекшу“ відразу знеєвтралізували.

Всі ми дуже добре пам'ятаємо, як Літвінов говорив, (а навіть далі говорить), що теперішня світова війна є всеціла. Де вона не велася, вона творить один нерозривний фронт. Невдачі на однім відтинку мусять відбитись на другім. Тому треба цю війну, як колись мир, трактувати нерозривно й оборонятись проти ворогів солідарно. Коли це правда, що говорив і говорить Літвінов, то незрозумілим є те, що він тепер такої думки, мовляв, японці не зачіпають нас, а ми не будемо японців“. Цеж один фронт, одна війна! І натиск на однім

фронті мусить відбитись на іншому. Натиск на іншому фронті може Літвінов цього не бачити? На нашу думку це лише викрут советської дипломатії і військової команди. Совети не хочуть встрявати в нову війну з Японією, бо тим тяжче опісля буде з воюючою стороною помириться. Факт, що Совети не хочуть відкривати фронт на Зеленому Кліні родить підозріння, що Совети носяться з думкою помириться з Гітлером, колиб трапилась їм цього добра нагода. Як сказано, аргумент, мовляв Совети не хочуть розбивати своїх сил, бо хочуть усі свої сили присвятити Гітлерові, не витримує критики. Світова війна творить нині один спільний фронт. Якби советські сили заатакували японські, то японські мусили ослабити свій натиск на Китай, на Гон Конг, на Малаїю, на Філіппіни, на Голандські Індії. З черги американсько-британсько-китайсько-голандські сили натиснули б на японців і змусили їх розділювати їхні сили. Далі, цей натиск дав би змогу британцям і американцям натиснути на Гітлера в Лівії, чи з боку Атлантичного океану і знеєвтралізувати ту можливу полекшу, якої він зазнав би внаслідок советсько-японської війни.

Можливо, що внаслідок пересування тих сил на одна ні друга сторона не зазнала б дуже великої полекші. Як сказано, полекша на однім відтинку булаб знеєвтралізована збільшенням труднощів на другім. Але, альянти зискали б на цім те, що дістали б на Зеленому Кліні добрі бази для бомбардування Японії. Бо військо, повзи, гармати, кораблі, можна перетягнути з одного фронту на другий. Але баз не можна перетягнути. Філіппин не можна підтягнути ближче Японії. Зате з Філіппин можна перетягнути поважні сили до Владивостоку.

Тут міститься велика користь для альянтів із вступленням Советів до війни з Японією. Американські мілітарні кола мали навіть недавно заявити Советам, що колиб вони віддали їм свої бази на Зеленому Кліні, тягар цього нового фронту вони перебрали б на себе. Вони туди з західного побережжя Америки наслали б чимало війська, літаків. Дорога з Сан Франціска, попри Камчатку, довкола Сахаліна, до Владивостоку не є довшою, ніж дорога з Нью Йорку до

Поляки про „Розвіяні Мрії Щодо Великої України“

Суди та поліція.

Польська ньюйорська газета „Нови Сьвят“ (неділя 14. грудня 1941 р.) видрукувала довшу статтю про це, як то „розвіяні мрії українців щодо створення Великої України“. Ця стаття є властиво збіркою різних донесень, які надходили з Європи, але тон її такий, щоб дискредитувати український рух. Використовуємо цей матеріал тільки тому, що знаємо, що читачі хотіли б знати про всілякі новини, зв'язані з українськими землями, без огляду на це, з яких жерел ці новини й не походили.

„Остлянд“ замість незалежної України й Білорусі.

У згаданій статті читаємо таке:

Берлінський кореспондент стогольмського щоденника „Свенска Дагбладет“ повідомляє про збільшення німецького міністерства для східних справ під керівництвом Розенберга. Річ в тому, що під осяг діяння цього міністерства підходять краї, здобуті у війні з Советським Союзом. Покищо невідомо, що буде з Україною, але згідно з планами німців, вона буде рівнож втілена до двох частин. Одна частина, „Остлянд“, „Краківські Вісті“ з 14. жовтня п. р. подають, що губернатор Галичини Ляш відбудує дворову (3. і 8. жовтня) конференцію з д-ром К. Левинським в українських справах. (Як відомо, цей сеніор українських політиків уже помер у Львові).

Крім того введено заборону виходити з помешкань від 7. години вечером до 5.30 рану. Приказано, щоб робітники вертали назад до своїх верстатів праці, а з міста усувають все, що може нагадувати існування большевицького режиму. За переховування советських вояків чи урядовців грозить кара смерті.

Та відносини між німцями й українцями останніми часами щораз більше псується. В Галичині перевели німці численні арештування, головю серед прихильників Бандери, який намагався створити самостійний український уряд. Розпочато ряд політичних процесів проти українських екстремістів за вчинки політичної пім'ясти. Ходять слухи, що арештований рівнож Мельник, другий голова українських націоналістів, що конкурує з групою Бандери.

Передчасні дискусії.

Спеціальний кореспондент шведської газети „Соціалде-

мократен“, котрий був на Україні, пише, що в Україні готові випроводити певного роду автономію, можливо навіть з українським урядом. Однак численні німецькі урядовці, що перебувають на Україні, говорять, що всякі балачки про творення такого уряду є передчасні. З того виходить, що німці не випустять України зо своїх рук.

Німці на Волині.

Комісарем рівненської округи на Волині є іменований якійсь д-р Бір, який заявив, що відтепер вся влада буде в його руках. Від населення домагається співпраці, дисципліни та діяльності. Його відозва значно обмежує компетенції місцевих українських властей та ще раз доказує, що німці на кожному кроці нищать змагання українців до самостійного життя.

Франк у Станіславові.

„Кракавер Цайтунг“ з 25. жовтня доносить, що губернатор д-р Франк, відвідав Станіславів, де в промові заявив, що Генерал-Губернаторство не є продовженням польської держави, а окремою німецькою інституцією, яка дасть населенню працю, спокій, культурне та релігійне життя краю, який визволено з большевицького ярма.

Український легіон в... Румунії.

Берлінські кореспонденти шведських газет пишуть, що рішення прилучити Галичину до Генерал-Губернаторства сильно розчарувало численних українських діячів, які мріяли про створення незалежної України. Такі рішення значно зменшують значення української інтелігенції в Галичині та засуджують її до ролі меншості в краю, що є під пануванням німців. Щоб дістати більші концесії від німців, українські діячі запропонували німцям створення українського легіону, який би боровся проти большевицької Німеччини. Німці відкинули цю пропозицію, однак згодилися на створення такого українського легіону в... Румунії.

Коли німці не спінатся із заспокоєнням українських державницьких домагань, то проте вони дають їм концесії меншого характеру, творячи форми певної української автономії. Вони підтримують українську пресу. Поза шодієниками, що виходять в Кракові та Львові й Сокалі, появилися українські тижневики в Перемишлі, Рогатині, Калущі, Станіславові, Коломиї, Дрогобичі, Стрию, Самборі, Бучачу, Чорткові й містах на Волині. Крім того дозволяють організувати українські торговельні школи в Ярославі й Білій Підліській, а в Берліні є спеціальне українське бюро посередництва праці. Далі дозволяють організувати українську поліцію та відділи української „самооборони“ і т. п.

З цього ясно виходить, що німці пійк не ідуть українцям на зустріч, коли їде про змагання українського народу до створення власної самостійної держави. Зате дають їм певні полекші, щоб тим робом використати їх для своїх економічних цілей.

Польська газета, що те все поміщує, кінчить статтю ось такою завагою:

Тяжко зараз здати собі справу, наскільки широкі українські маси далися зловити на вулку німецької пропаганди. Треба сподіватися, що німці нарочито перетягають сантмент, коли ходять про їхнє відношення до українців. Вони хочуть використати українців. Та українці, як тільки пізнають краще німецькі плани та методи їхнього панування, зорієнтуються, бо побачать, що вони є, так як й інші підбиті німцями народи, лише не вільниками „німецької панівної нації“.

На призьбі під хатою сиділа убога одягнена молодичка, без корсетки навіть, і скленивши руки та поклавши їх на коліна, думала важку, скорботну думу. Сумне її обличчя та небагато повязана голова робили вражіння глибокого горя. Біля воріт на моріжку ворухнувся дівча, їх аж четверо, усі вони босі, брудні, закурені пилу. Вони будують з паличок хатку, а одна дівчинка робить з калачиків відерця і лепече щось до своїх братів. Біля воріт з'являється стара жінка, вона питає щось дітей, а потім прямує до хати. Губи у неї міцно стиснуті, очі блищать великим гіном.

— Сидиш, — говорить вона болічним голосом до молодички, — потопаші, а він, — стара показує на комору, — хроче, спить, — бодай би до віку не просипався!..

— Мамо! Що ви говорите?.. А в ушах тимчасом лунає спів:

Ой не клані, матусенько, пильнуй мого, Есть у мене діточка маленька, горе буде без нього!.. (Дальше буде).

НА СЕЛІ

Повість

(20)

М. ШКОЛИЧЕНКА

— Краще булоб умерти, не пізнавши своєї бездіяльності, ніж пізнати її та не зуміти, не придумати поправити свою вину! — промовив нарешті Мисак, і щоб уникнути як небудь від докучливих думок, узявся за книжки.

Цілими днями не випускав він із рук книжки; читав і читав без вибору. Бібліотека його виключно складалася з белетристики і найширше читання не піддавало йому жадної думки на ті турботливі питання. Та, правду кажучи, він і не гадав розшукувати в книжках відповіді, він просто читав тільки їх тай годі. Часами й стрівались навіть такі події, але він дивився на ті події як на події книжкові, а не живі, дійсні, а через те і не слухався на них, не задуму-

вався, не прикладав до живої людини, а бажав тільки заглушити в собі оті печучі думки.

V.

Одного літнього дня на дворі стояла незвичайна спека. Сонце з високого неба так немилосердно лясало, що нікуди було від нього ні втекти, ні заховатись. У найгустішому затінку — і там стояла така спека, що нічим було дихати. Рослина позвишувала свої прильоті листки і вкрита пилу виглядала так сумно, так невесело! Мисак пудився цілий день і ні за що не брався. Не було у нього охоти не тільки читати або робити що небудь, а навіть думати не хотілося.

З заходом сонця вийшов він зо свого кабінету і пройшовся

по саду. На дворі стояла нерухомо тиша і сад, покритий пилу, не веселив ні очей, ні душі. Максим постояв трохи, подумав і вийшов за ворота. Супроти воріт зеленіла густою щіткою лоза і хоч листя свого не опускала, а тимчасом вигляд її був теж невеселий. Дніпро далеко відчувалося від берега і ледви шепотів своєю незрозумілою мовою. Далеко на обрії, де заходило сонце і освічувало небо, мигтіло розпалене повітря. Неба було ясне, чисте, блакитне і відчувалося такуж саму спеку і на завітті.

Мисак пішов понад берегом і з насолодою вдихав свіжине трохи повітря, що пливало від мовчазного Дніпра. Максим пішов берегом нога за ногою, не маючи жадної мети і думки. Через пів години, а може й більше, до нуха його почав долати ледви помітний спій. Мисак спинився, прислухався і пішов далі. Спій виривався, видимо, з міжгір'я, що звалялося „Розгуки“. Небавом спій замовк, а натомість почулася музика на скрипці. Мисак згадав дідові слова про Уляну

Іванівну, що інколи ходить у Розгуки і там грає.

Отсеж мабуть вона й є, — думав Мисак, підходячи все ближче тай ближче. Він уже був нераз у цій місцевості, чудувався велетенською щільною Розгукою, ходив по тих Розгуках, сам вигукував і зазвучавшись перекоками звуків шкодував, що не вмів ні грати, ні співати. Тепер траплялася нагода прослухати і спій і музику. Мисак обережно підходив і крадькома притаївся нарешті під густими кущами дикої шешпінки, що цілим довгим рядом заслоняла собою дорогу у Розгуки. Мисакові не видно було Уляни Іванівни, але він був певний, що то була вона. На скрипці виговарялась паса з опери, а крім Уляни Іванівни нікому було в цих місцевостях грати такі музики. Після оперної музики почувся знову спій. Чистий, дзвінкий жіночий голос заспівав народню пісню про пияницю:

Ой зацвіла червона калина лад кришинею, — Гореж мені, моя матінко, жити з пияницею. Що пияниця та кається і день і ніч не,

А як приїде із шинку до дому, мене молодую бе...

Кожний куплет пісні повторювався на скрипці, а коли уся пісня була доспівана до кінця, голос почав другу пісню, а далі третю, четверту. Усі пісні були про життя з пияницями-зрадниками і так широк, так задумовано виконувались, що Мисак забув про все на світі і сидів нерухомо на одному місці уявляв тільки собі картини, які малювали йому пісні своїм змістом, а домальовувались та оживлялись голосом і виразною музикою. Мисакові з найдрібнішими подробицями вивилося після першої пісні сільське подвір'я з хатою, повітками, старою рубленою коморою, що стояла порожня, обскубана, обшарпана і без дверей, а у коморі бачив він доволі без свити, без шапки, з розхристаною сорочкою, розкудланний... Одна його рука незручно підложена була під себе, а друга важко звисала з плеча, недбало розкинутого тіла. Чоловік спав міцно, нерухомо, ворухнулись тільки волосаті його груди та вуси, що цілком закривали собою рот.

КАСОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ЗА ЛИСТОПАД 1941 РОКУ

ПРИХІД:				ВІДПІС:			
Відділ	Заплата	Відділ	Заплата	Відділ	Заплата	Відділ	Заплата
1. 309.80	168.	338.	294.98	405.	100.58	500.00	357.2
2. 178.87	169.	339.	109.46	406.	219.14	1,000.00	357.2
3. 131.18	170.	340.	19.24	407.	128.53	1,000.00	357.2
4. 78.55	171.	341.	309.20	408.	31.12	1,000.00	357.2
5. 316.41	172.	342.	305.22	409.	85.00	1,000.00	357.2
6. 75.93	173.	343.	49.85	410.	20.40	500.00	357.2
7. 298.87	174.	344.	98.30	411.	47.82	1,000.00	357.2
8. 318.58	175.	345.	32.73	412.	79.36	500.00	357.2
9. 206.81	176.	346.	245.76	413.	72.90	500.00	357.2
10. 167.38	177.	347.	164.70	414.	87.99	1,000.00	357.2
11. 110.73	178.	348.	153.51	415.	27.42	500.00	357.2
12. 115.76	179.	349.	256.79	416.	16.63	1,000.00	357.2
13. 68.33	180.	350.	60.50	417.	5.73	602.00	357.2
14. 74.33	181.	351.	120.92	418.	63.21		
15. 93.80	182.	352.	201.17	419.	73.91		
16. 49.94	183.	353.	88.38	420.	10.09		
17. 117.97	184.	354.	20.12	421.	12.99		
18. 15.16	185.	355.	79.42	422.	33.00		
19. 332.15	186.	356.	58.63	423.	44.41		
20. 139.25	187.	357.	43.12	424.	25.90		
21. 164.60	188.	358.	55.81	425.	18.13		
22. 62.50	189.	359.	6.82	426.	353.61		
23. 126.44	190.	360.	41.56	427.	45.23		
24. 83.09	191.	361.	158.40	428.	41.88		
25. 192.22	192.	362.	266.66	429.	36.02		
26. 27.11	193.	363.	83.31	430.	20.30		
27. 47.29	194.	364.	38.64	431.	124.07		
28. 208.31	195.	365.	49.72	432.	88.58		
29. 75.77	196.	366.	32.00	433.	47.70		
30. 165.22	197.	367.	33.17	434.	119.79		
31. 31.29	198.	368.	49.18	435.	22.67		
32. 120.62	199.	369.	82.42	436.	44.72		
33. 61.01	200.	370.	195.74	437.	18.73		
34. 164.48	201.	371.	45.08	438.	39.60		
35. 112.33	202.	372.	44.82	439.	15.82		
36. 243.09	203.	373.	45.08	440.	19.30		
37. 376.65	204.	374.	44.82	441.	32.11		
38. 29.13	205.	375.	518.69	442.	9.75		
39. 42.79	206.	376.	66.50	443.	13.58		
40. 206.24	207.	377.	69.35	444.	91.69		
41. 70.13	208.	378.	77.57	445.	60.57		
42. 130.16	209.	379.	71.12	446.	45.20		
43. 334.32	210.	380.	196.60	447.	50.25		
44. 26.18	211.	381.	66.21	448.	8.73		
45. 55.61	212.	382.	309.90	449.	25.89		
46. 41.34	213.	383.	21.4	450.	30.40		
47. 175.56	214.	384.	26.14	451.	75.72		
48. 62.59	215.	385.	454.69	452.	12.45		
49. 97.19	216.	386.	239.67	453.	128.64		
50. 116.44	217.	387.	420.63	454.	11.87		
51. 62.53	218.	388.	159.35	455.	23.03		
52. 72.21	219.	389.	647.37	456.	40.44		
53. 146.40	220.	390.	37.82	457.	93.93		
54. 212.39	221.	391.	49.44	458.	79.89		
55. 231.42	222.	392.	15.42	459.	22.74		
56. 40.15	223.	393.	66.42	460.	126.65		
57. 34.00	224.	394.	45.60	461.	92.03		
58. 118.08	225.	395.	88.59	462.	44.13		
59. 435.13	226.	396.	178.85	463.			
60. 145.14	227.	397.	236.56	464.			
61. 237.64	228.	398.	22.06	465.			
62. 206.16	229.	399.	69.90	466.			
63. 21.12	230.	400.	44.33	467.			
64. 179.10	231.	401.	163.05	468.			
65. 264.72	232.	402.	139.22	469.			
66. 26.72	233.	403.	177.50	470.			
67. 94.42	234.	404.	268.30	471.			
68. 66.97	235.	405.	294.76	472.			
69. 199.93	236.	406.	30.78	473.			
70. 80.65	237.	407.	81.61	474.			
71. 337.67	238.	408.	142.58	475.			
72. 35.01	239.	409.	69.60	476.			
73. 122.15	240.	410.	21.24	477.			
74. 26.22	241.	411.	12.03	478.			
75. 65.44	242.	412.	80.45	479.			
76. 198.99	243.	413.	282.24	480.			
77. 62.12	244.	414.	71.92	481.			
78. 214.13	245.	415.	39.30	482.			
79. 83.82	246.	416.	227.16	483.			
80. 176.64	247.	417.	326.31	484.			
81. 194.41	248.	418.	104.51	485.			
82. 213.55	249.	419.	173.47	486.			
83. 37.71	250.	420.	61.90	487.			
84. 225.45	251.	421.	69.27	488.			
85. 408.18	252.	422.	32.81	489.			
86. 29.78	253.	423.	32.53	490.			
87. 63.49	254.	424.	208.15	491.			
88. 639.11	255.	425.	38.16	492.			
89. 47.20	256.	426.	86.30	493.			
90. 185.66	257.	427.	52.22	494.			
91. 171.56	258.	428.	92.17	495.			
92. 127.20	259.	429.	50.68	496.			
93. 179.15	260.	430.	167.78	497.			
94. 130.87	261.	431.	102.71	498.			
95. 42.56	262.	432.	126.95	499.			
96. 700.05	263.	433.	33.05	500.			
97. 124.74	264.	434.	268.66				
98. 249.55	265.	435.	98.93				
99. 208.49	266.	436.	43.04				
100. 342.39	267.	437.	220.62				
101. 49.74	268.	438.	96.03				
102. 118.53	269.	439.	350.45				
103. 137.63	270.	440.	306.63				
104. 7.95	271.	441.	28.34				
105. 37.63	272.	442.	22.60				
106. 289.00	273.	443.	193.36				
107. 78.00	274.	444.	140.34				
108. 55.23	275.	445.	16.06				
109. 22.32	276.	446.	310.19				
110. 63.84	277.	447.	108.58				
111. 110.60	278.	448.	33.20				
112. 98.25	279.	449.	64.09				
113. 40.47	280.	450.	20.78				
114. 186.18	281.	451.	298.31				
115. 193.06	282.	452.	40.18				
116. 63.82	283.	453.	75.82				
117. 186.88	284.	454.	161.22				
118. 111.32	285.	455.	722.16				
119. 185.19	286.	456.	46.42				
120. 95.76	287.	457.	208.11				
121. 311.26	288.	458.	323.10				
122. 28.84	289.	459.	17.98				
123. 34.52	290.	460.	117.11				
124. 428.46	291.	461.	68.77				
125. 17.50	292.	462.	138.88				
126. 157.67	293.	463.	162.77				
127. 218.77	294.	464.	11.45				
128. 108.81	295.	465.	94.87				
129. 71.82	296.	466.	87.85				
130. 203.16	297.	467.	215.22				
131. 179.43	298.	468.	34.72				
132. 91.54	299.	469.	56.03				
133. 63.53	300.	470.	104.23				
134. 91.95	301.	471.	39.67				
135. 36.79	302.	472.	180.43				
136. 147.08	303.	473.	22.86				
137. 167.86	304.	474.	86.82				
138. 65.32	305.	475.	17.56				
139. 65.14	306.	476.	24.08				
140. 200.10	307.	477.	20.61				
141. 517.31	308.	478.	360.85				
142. 40.88	309.	479.	101.29				
143. 53.04	310.	480.	136.88				
144. 103.45	311.	481.	89.02				
145. 152.25	312.	482.	140.24				
146. 60.34	313.	483.	71.36				
147. 9.57	314.	484.	82.37				
148. 41.75	315.	485.	205.94				
149. 520.96	316.	486.	268.89				
150. 127.20	317.	487.	98.60				
151. 31.72	318.	488.	73.25				
152. 297.11	319.	489.	24.47				
153. 79.18	320.	490.	9.74				
154. 124.60	321.	491.	238.31				
155. 205.88	322.	492.	71.38				
156. 47.36	323.	493.	81.13				
157. 145.05	324.	494.	136.19				
158. 264.68	325.	495.	281.02				
159. 62.77	326.	496.	61.90				
160. 34.53	327.	497.	272.58				
161. 159.71	328.	498.	21.81				

ВІПЛАТИ ФОНДУ ЗГОДИ БРАТСТВА:			
Відділ	Заплата	Відділ	Заплата
1. 309.80	168.	338.	294.98
2. 178.87	169.	339.	109.46
3. 131.18	170.	340.	19.24
4. 78.55	171.	341.	309.20
5. 316.41	172.	342.	305.22
6. 75.93	173.	343.	49.85
7. 298.87	174.	344.	98.30
8. 318.58	175.	345.	32.73
9. 206.81	176.	346.	245.76
10. 167.38	177.	347.	164.70
11. 110.73	178.	348.	153.51
12. 115.76	179.	349.	256.79
13. 68.33	180.	350.	60.50
14. 74.33	181.	351.	120.92
15. 93.80	182.	352.	201.17
16. 49.94	183.	353.	88.38
17. 117.97	184.	354.	20.12
18. 15.16	185.	355.	79.42
19. 332.15	186.	356.	58.63
20. 139.25	187.	357.	43.12
21. 164.60	188.	358.	55.81
22. 62.50	189.	359.	6.82
23. 126.44	190.	360.	41.56
24. 83.09	191.	361.	158.40
25. 192.22	192.	362.	266.66
26. 27.11	193.	363.	83.31
27. 47.2			

НЬО ЙОРК

Webster Hall

1. ЛЮТОГО

(FEBRUARY 1, 1942)

Найбільша Атракція Сезону

ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ

ПЕРШЕ У ВИКОНАННІ УКРАЇНСЬКОЇ ОПЕРОВОЇ КОМПАНІЇ

МАРІЯ СОКІЛ, ОЛЬГА ЛЕПКОВА, СТ. КОЗАКЕВИЧ
МИХ. МЕЛЬНИК, М. ШАНДРОВСЬКИЙ, Д. ТУЛИН
Артистичний і Музикальний Провід: АНТІН РУДНИЦЬКИЙ

Купуйте та Резервуюте Тикети Заздалегідь:
У СУРМІ, в „СВОБОДІ“

Доктрина Монро -- Все Це Діюча Сила

За американськими величезними оборонними заходами проти інвазії західної півкулі, чи то збройною силою, чи проти демократичними конспіціями, стоїть 117-літня Доктрина Монро. Вона є основою політики Злучених Держав Америки, що з дивовижною живучістю перейшла довгі роки й тепер знову стає дуже актуальною.

Доктрина Монро вперше була виложена латинським президентом Злучених Держав Америки, Дж. Монро, в заяві до Конгресу 2. грудня 1823. року. В тій заяві президент порушував багато державних справ, як заграничних, так і краєвих, але головною частиною була та, в якій він накреслює позицію, яку Злучені Держави можуть бути примушені зайняти, якщо чужі держави вивалюють бажання втручатись в справи Нового Світу.

Висунення президентом основної політики було зроблено у дуже важкий час. Повстаннями в Південній Америці скинуто еспанське суверенітет, в наслідок чого Аргентина Чіле та Колумбія стали незалежними республіками. Багато урядів європейських держав відкрито виявляли співчуття Іспанії з приводу втрати її широких південно-американських колоній. Можливість, що ті європейські держави в спілці з Іспанією зроблять спробу підбити збройною силою південно-американські республіки, аби повернути їх Іспанії, викликала важке зацікавлення з боку Вашингтонського уряду. На заході Північної Америки теж насувала через море чужа тінь. Росія займала Аляску. Поставлений перед загрозами нападі, перед тим, що вони вішували, президент рішив сказати слово. Наслідком того рішення була його пересторога дана чужим державам, зана як Монро Доктрина. В ній зверталось увагу всім державам Старого Світу не вмішуватись в американські справи. Особливо в справі американських республік, які оголошили свою незалежність від європейських самодержців, а яких уряди визнали Злучені Держави. Говорилось в Доктрині, що кожне вмішу-

Важальна Рада, — ФЛІС.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Зближається кінець року, а з тим і річні замкнення фінансового року та руху членів нашої організації. Щоб ці річні замкнення можна було перевести на час, то потрібним є, щоб фінансові й рекордові звіти відділів за грудень були прислані до головної канцелярії якнайскорше, а вже не пізніше, як у понеділок, 29-го грудня.

В У. Н. Союзі на 475 відділів є тепер коло 50 таких відділів, які кожного місяця спізнюються, та присилають свої належності два або три дні пізніше, як це постановляє статут. Крім того є ще коло 10 таких відділів, які взагалі не сповіняють точно своїх зобов'язань супроти Союзу, та постійно спізнюються з висилкою розмету не на дні, але навіть тижні.

Саме до тих 60 відділів ми звертаємося з проханнями та домаганнями, щоб вони бодей в місяці грудні виповнили як слід свої зобов'язання та прислали на час звіти та всі належні вкладки до кінця грудня.

Стіжно з вимогою контрольною комісією, ті всі відділи, які не припилють на час належностей, будуть проголошені зараз з початком січня в „Свободі“. Тому кожний відділ повинен допилювати того, щоб він не був проголошений в „Свободі“ як такий, що не виконує своїх зобов'язань супроти У. Н. Союзу. Щоб не допустити до такого проголошення, то треба власне доложити старань, щоб усі належності були прислані до У. Н. Союзу перед закінченням цього місяця.

Головна канцелярія У. Н. Союзу.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

РІДНА ШКОЛА ТА УЧИТЕЛІ В АМЕРИЦІ

„Незавидна доля учителів рідних шкіл“. Під таким заголовком в „Свободі“ ч. 251 поміщено статтю з „Канадського Фармера“ про тамтешніх учителів рідної школи.

Мова була тільки про канадських учителів, але редакція „Свободи“ помістила згадану статтю в „Свободі“, щоб і українці в Америці подумали про долю своїх учителів.

А досягучи всі ми повинні зацікавитись, бо яка доля учителя, така доля рідної школи, а яка доля рідної школи, то така доля і того, що тут зв'язане з українськими культурними цінностями. Тому справа учителів є дуже важка, та ми, на жаль, трохи сирого дуже мало цікавимося.

Давніше українська школа в Америці була майже всюдю під проводом дякоучителів, від котрих громадянство вимагало, щоб були дяками, директорами, учителями, режисерами, організаторами і т. п.

Більша частина дякоучителів, хоч не мала відповідних учительських кваліфікацій, то проте працювала з успіхом, як на релігійному так і на народному полі. А свідком є теперішня молодь, що бере участь в українському народному житті. З тої молоді здається, що 95% — це члени церковних хорів та ученики рідних шкіл, котрі дякоучителі організували і в яких учили.

Треба признати, що були також недомогання в школах. Та це не виключає вина дякоучителів, а цілого громадянства, що легковажило рідну школу і часто безпідставно критикувало дякоучителів. Називано їх громадськими слугами, але вимагано від них більше ніж від звичайного слуги.

В наслідок недоцінювання їхньої праці, багато дякоучителів мусили ліпати свій фак, а шукати іншого засобу до життя. Тому нині багато дякоучителів працює по фабриках та інших підприємствах, а деякі, виснажені до останнього, ще працюють в українських громадах, виконуючи все, що від них вимагають за мізерну нагороду. Це і такі дякоучителі, що працюють в таких громадах, де з ними поводяться сумлінно та нагороджують їх по заслузі. Та таких громад є дуже мало в Америці.

Ми радіємо, що вже маємо навіть вищі школи. З тих шкіл мали би вийти будучі провідники нашого народу в Америці. Однак ми злегковажили нижні школи, в котрих підготовляються діти до вищих шкіл, як рівнож на тих будучих громадян, яких провідники мали би продати.

В деяких громадах є сестри, кваліфіковані учительки, котрі провадять школу відповідно. Та на жаль, більшість громад не можуть спромогтись на такі школи, та на те, щоб оплачувати дяків чи директирів. Найбільше є таких наших громад, що дають бідне одержання священников та дякоучителів. Деякі громади, з різних причин, вже обходяться без дякоучителів. А нижче підписаний знає за таку громаду, де церковний комітет казав дякоучителеви розв'язати хор, або опустити громаду, бо дякоучитель згорнув забагато молоді, що його забагато поважає, та яка готова бунтуватись, якби так припалося дякоучителеви, платню обтяжати.

Ось так нераз руйнується гарний здобуток громади. Бо треба знати, що в тій громаді під проводом дякоучителів було дві школи, одна диточа, а друга для дорослої молоді, був хор диточий, рівнож і дорослий, а ті хорі від часу, на запрошення радіо-станції, співали на радіо. Були різні концерти, представлення та інші підприємства, з котрих користувалась громада як матеріально, так і морально.

Нині дякоучитель працює в фабриці, а громада на бажан-

ня комітету зісталась без дякоучителів.

Вислід цього такий, що в громаді заникає наш чудовий церковний спів і все народне життя.

Таке діє в кожній громаді, де нема кому згуртувати молоді та її зацікавити. Це є там, де є відповідні школи з кваліфікованими учителями, бо й там молоді по скінченню школи їде маївцями і забуває про все, що вчилася в рідній школі. Та де є церковний хор, там це молоді держатись, хор притягає її до своєї рідної церкви. Українська пісня та представлення — це доповнення того, чого вчила рідна школа.

Українське громадянство, хоч не чи не, а мусить погодитись, що дякоучителі є головними чинниками в нашій національній життє. Щоб вони могли сповняти свій обов'язок як слід, то громадянство повинно змінити супроти них свою тактику. Наші провідні сили повинні подбати, щоб поліпшити долю рідної школи і дякоучителів, виготовити якісь „правила“, що зобов'язували б громади і дякоучителів, треба постаратись про вишкіл дякоучителів, завести одну систему навчання. Треба контролювати рідні школи і т. д.

Ми маємо між собою відповідних, високоочених і заслужених людей, котрі могли б вести ось ту роботу. Видатки такої „реформи“ охотно покритимби громади та дякоучителі.

Нижче підписаний вірить, що хтось відгукнеться на цю справу. Редакція „Свободи“ завжди їде на зустріч всякому доброму ділу. Тому певно, що відступити місце в „Свободі“ і на полішення рідної школи.

Михайло Похмурський,
Гартфорд, Конн.

ЯК ПОШИРЮЮТЬ „СЕРЕД АМЕРИКАНЦІВ ЗНАННЯ ПРО УКРАЇНУ“

(В тій рубриці поданіми іменами осіб чи організацій, що будуть закуповувати книжки про Україну українських людей в американських інституціях чи американських визначних людей).

Скрентон, Па. Товариство ім. Б. Хмельницького, від 144 У. Н. Союзу, закупило один примірник „Історії України“ М. Грушевського й призначило для головної міської бібліотеки.

Скрентон, Па. На срібнім весіллі в громадині Ковчаків Гості зложили на закупку одного примірника „Історії України“ по англійськи, призначуючи його для бібліотеки Гай Скул в Савт Скрентоні.

Сповніть Свій Обов'язок

Хто спосібний до війська, той повинен знайти негайно в рядах армії чи флоту і своєю військовою службою причинитись до воєнної перемоги Америки.

А хто не наставляє своїх грудей за свій край, той повинен працювати для оборони краю на інших ділянках, а в першу чергу закупити негайно Бонд Краєвої Оборони і купувати бонди оборони чи стемпис так довго, поки не закінчимо цієї війни повною нашою перемогою.

Бонд можете купити вже за \$18.75, а стемпис — за 10 центів. Значить, що є дана можливість кожному і кожній допомогти фінансово державі знайти фонди, потрібні на ведення нами не спроектованої, а тільки накиненої нам війни.

КОНГРЕС ДОБАЧУЄ ЗМІЦНЕННЯ ДЕМОКРАТИЧНОЇ СИЛИ

ВАШИНГТОН. Конгресові провідники є тої думки, що приїзд Чорчила та Бівербрука до Вашингтону зміцнить значно цілий демократичний фронт та сконсолідує ці сили, що воюють проти Німеччини, Італії та Японії. Сенатори як теж і конгресмени на загал є раді з приїзду британського прем'єра та вірять, що спільні наради принесуть великі практичні користи для Америки й Англії.

ЧОЧІЛ САМ ХОТ'В ІХАТИ ДО АМЕРИКИ

ЛОНДОН. В офіційних колах говорять, що поїздка Чорчила до Вашингтону є його власний помісл. Він хотів туди поїхати і обговорити справу спільної воєнної кампанії, а першусього хотів скріпити переконання американців, що війна проти Гітлера є важливіша від війни на Тихім океані.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

СЕРП, ПА. Річні збори Тов. Вільні Козаки, від 239, відбулись в середу, 24. грудня, в годині 7. вечером. Присіли всі члени прийняти на ці збори. Також уряд зачитав свій звіт за рік і буде вибір нового уряду на рік 1942. Не явилися члени були карантинні після статуту. Іван Новак, секр.

ПІТСБґ, ПА. Річні збори Тов. Родатинська, від 396, відбулись в середу, 27. грудня, в годині 7. вечером. Присіли всі члени прийняти на ці збори. Також уряд зачитав свій звіт за рік і буде вибір нового уряду на рік 1942. Не явилися члени були карантинні після статуту. Іван Новак, секр.

JOHNSTOWN, PA. — There is going to be a Mass on Dec. 25, 1941, in honor of the St. Michael Ukrainian National Association No. 11 at 10:00. After Mass there will be a yearly meeting to elect officers for 1942. I am asking that all members and all those wishing to join be present. — Wasyl Romanik, Pres.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

У вівторок, 23. грудня 1941. року, померла в Джерзі Ситі, Нью Джерзі,

ЕЛИСАВЕТА ЄВУСЯК

Дорога дружина Григорія Євусяка й віддана мати Гарія Мол., Роберта, Джералда, Стефана, Івана, Вильєма, Даниєла й Єлизабети.

Рідню й приятелів проситься взяти участь у похороні, що почнеться відправою в домі жалоби, 77 Морис Стріт, Джерзі Ситі, Нью Джерзі, в п'ятницю, 26. грудня в 8:30 год. раню. Богослуження в греко-катол. церкві Св. Марії почнеться в 9:30 год. Потім похоронний похід удасться на цвинтар „Голі Крос“.

Парастан буде відправлений у четвер, 25. грудня, в 8 год. вечером о. парохом Вол. Лотовичем.

НЬО ЙОРК, Н. Й. — Річні збори Тов. Вільні Козаки, від 130, відбулись в суботу, 27. грудня, в год. 8. вечером, в церковній галі, 30 1st 7. вул. Обов'язком кожного члена прийняти на ці збори. Буде справоздавання уряду з щорічного діловодства, вибір нового уряду на наступний рік, і багато інших справ до погодження. Присіли всі члени прийняти на ці збори. Іван Новак, секр.

ПІДПИРАЙТЕ СВОЇХ
БІЗНЕСМЕНІВ

УВАГА ЧЛЕНИ ТОВ. „ДНІСТЕР“, ВІД. 361, У. Н. С.
в НЬО ЙОРКУ.

Отрим повідомляється Вас, що

ВИБОРЧІ ЗБОРИ ТОВАРИСТВА

ВІДБУДУТЬСЯ
В СУБОТУ, 27. ГРУДНЯ (DECEMBER 27, 1941)
STUYVESANT CASINO, 140-142 SECOND AVE.,
межи 8—9 вулиц, в Нью Йорку, в 8. годині вечером.

Присіли всі члени прийняти на збори на час, бо маємо багато тонок до погодження перед вибором уряду. Прочу пам'ятати адресу: Stuyvesant Casino, 140-142 Second Ave., межі 8—9 вул в Нью Йорку. За уряд: Д. Чорнок, секр.

BRONX, N. Y. BRONX, N. Y.

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛ. ЦЕРКОВНА ГРОМАДА СВ. ВОСКРЕСЕННЯ
675 1st 183. Стр. БРОНКС, Н. Й.

висвілює ДВІ НОВІ ФІЛЬМИ в церковній галі, 675 1st 183. Стр. Бронкс, в НЕДІЛЮ, 28. ГРУДНЯ (Dec. 28, 1941) тощо в год. 6:30 веч.

Перша частина: Родження Христове, Вифлеме, Назарет, Молодеч Життя Ісуса Христа, Переслідування римлянами місцевого населення, Коротка образкова історія Палестини першого століття. Друга частина: Благословення Бронської Правосл. Української Церкви, Краса ново змалюваної церкви, Святокованя Дня Поляки, Дітовий празник, Українські Танки, Церковні і народні співні. Третя частина: Візита св. О. Ніколая і родича дарунків для всіх дітей.

Отрим запрошуються українці з Бронкс і долина міста Н. Й. і околи, прийняти з дітьми на пошні представлення, які перший раз дадануться в Бронкс. Комітет.

ЩО РОБИТИ НА ВИПАДОК ПОВІТРЯНОГО РЕЙДУ

Б. Ви Можете Помогти

Сильні, здібні, спокійні люди є потрібні для різних добровільних служб. Як ви хочете допомогти, маєте багато нагод.

Як ви розумієтеся на першій допомозі й маєте відповідний сертифікат, можете дістати роботу негайно. Як ви ветеран, або бувший доброволець або правильний пожарник, або поліцай, маєте роботу для себе. Як ви не маєте спеціальної вправи, а ви сильний і здоровий, можете зайняти роботою при рятунокних відділах, при направи доріг, при ломанні або спрятуванні румовищ. Як ви маєте авто і вмієте ним їздити, ви могли би придатись при корпусі зників. Старші пластуни й пластуни, повище 15 літ життя, могли би помагати при пошених депеш. Треба й чоловіків і жінок.

Ось як зробити початок:
Як у вашій громаді є канцелярія Цивільної Добровільної Оборони (CIVILIAN DEFENSE VOLUNTEER OFFICE) підіть там та спитайтесь, де зголоситись. Як нема, підіть до вашого місцевого Комітету або Ради Оборони (DEFENSE COUNCIL, or COMMITTEE) або до Торговельної Палати (CHAMBER OF COMMERCE). Затеелефонуйте й спитайтесь, де зголоситись, радше, ніж йти туди особисто.

Треба людей теж у наступних установах:
Air Raid Wardens (чоловіки й жінки) Road Repair Units (спільні, здорові чоловіки)
Auxiliary Firemen (чоловіки) Demolition and Clearance Squads (спільні, здорові чоловіки)
Auxiliary Police (чоловіки й жінки) (спільні, здорові чоловіки)
Fire Watchers (чоловіки й жінки) Electrical Repair Units (виправлені електротехніки)
Nurses' Aides (виправлені жінки) Decantation Squads (спільні чоловіки й жінки)
Emergency Medical Forces (чоловіки й жінки з сертифікатом від Red Cross First Aid)
Rescue Squads (чоловіки) Emergency Food and Housing Units (жінки, що вміють готувати й подавати)

Понадусе будьте спокійні. Остаетесь дома. Цікайтесь світла. Положіть на долівку. Держітьс далеко від вікон. Ви можете допомогти.

U. S. OFFICE OF CIVILIAN DEFENSE, Fiorello H. LaGuardia, Director, Washington, D. C.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ДІТРОЙТ, МІШ.

Союзовці з Дітройту і окліни до оборони краю!

Всі ми добре знаємо і відчуваємо, чим є для нас американська земля. Прибувши сюди, ми не тільки мали змогу заробляти на життя і користати з прав країни, але й могли й іншим помагати. А першу чергу тим нещасним, що ми їх залишили в старім краю. І так ми збирали і слали до старого краю жертви на сироти, інваліди. Рідну Школу, визвольну боротьбу і т. п. Та тепер так настало, що диктатори посягають на американські землі й вольності. А що це означає, відчувати найкраще ті, що є з української крові, бо вони знають краще інших, яким нещастям повиває з отих диктатур. Ось тому всі ми повинні бути першими в обороні Америки і її свободи. Першими в війську, та першими між ними, що закупають Бонди Краєвої Оборони. А закупувати повинні ми організовано, громадню. Зокрема ми, що належимо до Союзової родини, бо тим поможемо собі, а теж і українській справі. Так поступати рішено на нарадах Відділів У. Н. Союзу. І тому проху всіх тих членів У. Н. Союзу, що може не знати про це рішення, щоб пам'ятали, що добре буде, коли будуть купувати Бонди Оборони через відділову секретаря, себто через свій відділ У. Н. Союзу. В банку, чи на пошті, де можна купити бонд, не знають, хто це, з якого роду. А коли будете купувати через відділ У. Н. Союзу, то зможемо потім предложити цілу суму, вложену нами всіма в оборону краю, щоб і тим виказати наш патріотизм. Ще згадаю, що відділові секретарі вже мають інформації, як треба поступати з ними, що замовляють бонди оборони та як виповнити анкетації. Тепер залежить від Шановних членів, щоб, не

відкладали цю важку справу, а сповнили свій громадянський обов'язок.

В. Ділик.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Свято Української Державності.

Наша громада не забуває дорогих нам історично-народних свят так довго, доки історичні події, а з ними і політичні осигнення нашого народу, не перевищать минулого. Не звертаючи уваги на те, перш ніж війни часто і різномірні зміни в Україні, наша українська національно свідомість громада обходила в неділю, 2-го листопада н. р., двайцять-третьо річницю Листопадового Зриву не менше торжественно, як з в минулому.

Свято почало, в укр. кат. церкві св. Володимира великою Службою Божою, та відправленням панахиди при гармонічній музиці, за упокій покійних героїв, за волю і державу української нації. о. Чепельський виголосив високопатріотичну відповідь до свята проповідь, та візав вірних до зложення жертв на народні цілі.

У виступі підчас правлення панахиди взяли участь члени 20 і 21. від У. З. Х. Також прибули з прапорами Тов. Запор. Січ, з від. У. Н. С.

Тогож дня вполудні продовжувало свято величавим концертом в Укр. Нар. Домі. Свято-концерт почато пісню «Слава Україні», яку відспівав хор «Боян», під проводом п. Михайла Ядловського.

Дальші точки концертної програми виконували хор «Боян», дітчий хор укр. кат. церкви св. Володимира, під управою п. Михайла Ядловського, та хор закарпатських українців, що групується при укр. кат. церкві св. Петра і Павла під управою проф. Івана Молчара.

З деклямаціями виступали діти парохіальної школи. Дарка Байзович, Катерина Брода, Дарка, Мотра і Дарко Стець. Також гарно зарецензували своїм виступом знайий скрипак соліст п. Іван Левчик при аккомпаніменті піаніста п. Шмита.

Програма концерту була старанно підготована і належно виконана. За вкладений труд присутні громадяни, винагородили виконавців багатими і щирими оплесками.

Першим промовляв о. Чепельський, і сказав, що сотнями літ повиває в столициних містах України чужинські прапори, які були для українського народу знам'ям ганьби, визиску і насильства. Та пропам'ятного 1-го листопада 1918 року, наш нарід ці прапори постигав відлі, а на їх місці гордо змавав жовто-блакитний прапор — символ української державності. Сповнилась віковій мрії народу, воскресла Україна до нового вільного державного життя.

Та недовго приходилось радуватися нам. Зависли сусіди в підступний спосіб, позбавили український нарід волі і державності, на те, мабуть, щоб по 20 роках панування над українцями, втратити самим власну волю.

Святочну промову виголосив б. ст. Г. А. п. Євген Ляхович. Промова була присвячена більш тепершності, ніж минувшині. Світ знайшовся в безоглядній і жорстокій боротьбі, якої не знає історія. Страшні бої явраз ведуться на наших рідних землях. Змагаються між собою два титани, за ніщо інше як за посідання України, щоб її поневолили і використувати. Тому ми повинні над долею нашого рідного краю серйозніше задуматися, як нам зайняти становище в тих обставинах?

Перш за все, ми повинні маніфестувати нашу повну лояльність до нашої улюбленої прибраної батьківщини. А Українці ми зможемо «помогти якнайкраще тоді, коли перехитимо опінію 130-мільйонної американської нації на бік української визвольної ідеї. По закінченню війни, при допоміж

The Quickest, Surest Way YOU Can Help Win This WAR...

Buy Defense BONDS—STAMPS Now!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Річні збори Бр. св. Андрея Первозваного, від 66, відбудуться 27 грудня, в годині 8, ввечері, під ч. 406 1st 67. вул. На тих зборах буде читане справоздання з доходів і розходів з цього року, і буде вибір нового уряду на 1942 рік. Також є багато справ до повної одержки, тому присутність всіх членів колективно потрібна. — За уряд: К. Берексія, предс.; Л. Федуняк, фін. секр.; Я. Номпель, кас.; П. Зайчик, рек. секр.

Українські Стінні КАЛЕНДАРІ

на 1942 РІК

- у гарних кольорах
- Календаріом друковане українською мовою
- Свята означені чітким червоном друком

1 за 25 ц.
5 за \$1.00

Належність треба посилати разом із замовленням.

На С. О. D. не висплатється.

- Президент Рузвельт
- Тарас Шевченко з Бандурою (новий образ)
- Мисс Україна з прапором
- Молода Українка
- Гуцул на полонині
- Наталка Полтавка
- Маруся з Івасем коло криниці
- Сини мої, Гайдамаки
- Засвітали Козаченьки
- За Україну
- Ангел Хоронитель
- Фарма: діти й качки
- Маленька дівчина з песиками в городі
- Фарма: жовні, діти збирають яблука
- Красива: хата і гарний город
- Христос на Оливній горі
- Роздество Твоє, Христе Боже наш
- Слава во вишніх Богу
- Христос, Добрий Пастир
- Воскресення Ісуса Христа
- Пресв. Серце Ісуса Христа
- Пресв. Серце Преч. Діви Марії
- Свята Родина

Жертви на народні цілі зложити в церкві: по \$1: П. Сташко, Р. Слободян, А. Сміт, Маройка, Поліський, Д. Шерба, С. Задурецький, Г. Налена, п. К. Микитин; дрібними \$15.10. — Разом \$24.10.

Підчас концерту в Укр. Нар. Домі: Р. Слободян \$5; по \$2: К. Качуряк, Н. Маройка, М. Сухорський, І. Павлик; по \$1: Я. Красновський, І. Клок, Т. Чечіль, Т. Музика, П. Когут, С. Каша, А. Огар, А. Світін, М. Олекса, П. Цигор, А. Палій, А. Родзиняк, А. Кемпа, М. Галінович, Е. Ляхович, о. Чепельський, п. Чепельська, С. Могила, М. Ядловський, Шерба, С. Лашук, В. Вітушинський, М. Романович, Т. Федуняк, А. Гондович, М. Лаба, Т. Луник, М. Горюхівський, А. Фортун, Н. П.; А. Горін 50 ц.; дрібними \$9.45. Разом \$52.95; з перекуски \$7.30; з відзначок \$13.75. Загальний прихід разом \$98.10. Розхід \$24.18. Чистий прихід \$73.92.

Замовлення слати на адресу:

“СВОБОДА”

81-83 Grand Street

Jersey City, N. J.

лиш 7 днів остається

до висилки Вашого Різдвяного поздоровлення

до поміщення в „Свободі”

Вишліть негайно. Скорше прийде,

краще буде вироблене.

ОСТАННІЙ ДЕНЬ 31. ГРУДНЯ

Всім, що причинились до успішного переведення свята, шире спаси Біг.

Іван Клок.

БЕЗДОМНІ ПО ЯПОНСЬКИМ БОМБАРДОВАННЮ. Миссис Джералд Лінч і мисс Джеймс Лодзі, wraz з своїми малими донечками, відпочивають в тимчасовій скоротині в Голіуді. Їхні дома зістали знищені підчас японського нападу. Знаюху їхні чоловіки є в армії.

ТАРЗАН, ч. 471. Примана Вилієна.

Підійшовши до Тарзана Вилієно ніби широзаговорив: „Твоїм бажанням є врятувати Зелю. Того самого і я бажаю. Тому зачинаймо разом працювати”.

По хвилі мовчанки він зробив сумну міну і додав: „Я довідався, що Гуйон вислав її на базар невольниць в Бааклем, на продаж”.

Ці слова зробили глибоке враження на Тарзана. Він запитав Вилієна: „А цей Бааклем, де він? Чи до нього можна дістатись сушею, чи морем?”

Вилієно поспішно відповів: „Через море. Ми мусимо якось наклонити нашого капітана, щоб він перехопив того корабля, що везиме Зелю”.

ДОМИ НА ПРОДАЖ

НА ПРОДАЖ ВІСНИ-ФАМІЛІЙНИЙ МУРОВАННИЙ ДІМ

добрій якості, бо при длох школах, народній і вишній (Dickinson). Ке модерне улаження. Голоситись: -DUBESK

47 Chestnut Ave., Jersey City
Tel.: J. Sq. 2-5045

БИЗНЕСОВІ НАГОДИ

НА ПРОДАЖ ГРОСЕРІЯ І ДЕЛІКАТЕСЕН за укривану ціну. Потрійний скел, \$400 торгу тижнєво. Рефріджератор і всі машинерія. Гейер не продається пива, але ай-сене можна легко вибрати. Рент \$30. Голоситись до:

CANDY STORE.

606 E. 11th St., New York City.

Д-Р С. ЧЕРНОВ

- Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров.
- Аналіз крові для подружжого свідства.
- Геморойди й желяки лікується без операції.

223 SECOND AVE., cor. 14th St., NEW YORK CITY, Room 14

Gramercy 7-7697

Офісний години 10—8; несади 11—2.

Жінка-доктор до обслуговування й флюороскоп.—Екзамінація \$2.00

DR. M. SMITH

Latest Address:

224 EAST 15th STREET

Between 2 & 3 Aves.

NEW YORK

Hours: 12—2 & 6—8.

Tel. ST. 9-1679

ВАСИЛЬ ПРИШЛЯК

ВИРІБНИК І ПРОДАВЕЦЬ МЕБЛІВ

“GRANT CIRCLE

UPHOLSTERY CO., Inc.”

2469 WEBSTER AVENUE

Near 188th St.

BRONX, N. Y.

Має на складі РІЗНІ МЕБЛІ доброї якості, по дешевій ціні.

Telephone: FORDHAM 5-4666.

WM. TROYANOSKI

Electric Refrigerators, Washers, Radios and Sewing Machines.

Also all kinds repairs.

233 WEST CENTRE STREET,

MANHATTAN CITY, PA.

Phone 838.

Влаштується з довірою до свого українця за новим товаром і напругою. Спеціально, направи машин до чистки, машини до прання і холодильників. Пийте, киньте або заходьте.

Василь Трояноский.

КОЖНИЙ СВДОМІЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ

ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО

СОЮЗУ.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК НА ФІЛІДЕЛЬФІЮ І ОКОЛИЦІ

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ

cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA.

Tel. Market 1320.

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І ВНОЧІ

ЦІЛНИЙ ПОХОРОН з цією прекрасною металеву

груною, двома явтами, краваном, бальсмуванням, похованням Похоронного

Дому і т. д. \$295.00

S. KANAI KAIN

433 State St., Perth Amboy, N. J.

Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга шира і чесна

Main Office:

383 MORRIS AVENUE,

cor. Springfield Ave.

NEWARK, N. J.

Phone: Essex 3-5347

Branch office (Plain):

969 SOUTH BROAD STREET,

TRENTON, N. J.

Phone: Trenton 8588

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заряджує погребам до ціни так низькій як \$150.

Обслуга найкраща.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 5th St., NEW YORK CITY.

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЯ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦІХ

129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

Tel.: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:

707 PROSPECT AVENUE.

(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.

Tel.: Melrose 5-6577

ВПISУЙТЕ СВОІХ ДІТЕЙ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ І В ТАКИЙ СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧИТЬ ІХ БУДУЧИНУ.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.